

(SZEVEDI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ)

Előfizetési ár:
Egy évre 2 P, vidékre 2-40 P.

Megjelenik minden hónap közepén

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szeged, Dugonics-tér 12 (Kat. Ház)

SZENTÉVI PROGRAMPONTOK

Az eucharistikus szentév Szentháromság vasárnapjával kezdetét vette, hogy jövő év áldozó csütörtökével ünnepélyesen lezáródjék.

Szükséges, hogy ez az év nemcsak az ünnepélyek láncolata, nemcsak a külső fénnel megtartott díjtasságok sorozata, hanem a lelki felvértezésnek is eucharistikus, szentségi iskolája legyen.

Benne vagyunk a szélsőséges lelki drámatok sodrában. A szocializmus és nacionalizmus kilengései egyaránt veszélyeztetik a keresztény gondolatot az egész világon. Nem tudni, melyik a nagyobb ellenség, melyik oldalról fenyegeti nagyobb kár az Egyházat. Csak ha az Eucharistia szelleme vonja varázskörébe a lelkeket, menthető meg a világ az újabb pogányságtól, akár stalini, akár hitleri bálványokat akar ültetni az eucharistikus Isten trónjára

Azért az eucharistikus szellemnek már a gyermekvilágot meg kell hódítania. Első kötelessége a katolikus szülőknek az eucharistikus szentévben, hogy már zsenge korától fogva eucharistikus nevelést adjon gyermekének. X. Pius pápa látnoki szemmel tekintett a jövőbe és megértette, hogy az első keresztények vértanúszerűsége lesz szükség a bekövetkező egyházüldözések közepette. Ezt a vértanúszerűséget pedig csak az Eucharistia olthatja bele a lelkekbe. Azért rendelte el, hogy a gyermeket az értelem ébredésekor azonnal a szentség Jézushoz kell vezetni.

Csodálatos dolog, hogy olykor olyanok, akik az ősegyház szokásait felújítani szeretnék korunkban, ennek az ősegyháznak lejtadicionálisabb szokását, a gyermekek korai áldozását egyáltalán nem szorgalmazzák, sőt ellentétes állást foglalnak el az Egyház világos határozatával szemben. Ezzel a gyermeket egyik leghatásosabb védelemtől fosztják meg, mely lelkét eucharistikussá teszi, még mielőtt a bűn elvilágiasította volna.

Ez az eucharistikus nevelés elsősorban a szülők, az édesanya kezébe van bízva, s nélkülük nem is valószínűsíthető meg tökéletesen. Akit az édesanya már térdein oktat a szentségi Krisztus ismeretére, annak nem lesz nehéz már hét éves korában megérteni, hogy a szentáldozásban más „kenyeret” vesz magához, mint amivel testét táplálja. Mindenütt, ahol a korai áldozás körül nehézségek vannak, ott vagy a megértés vagy a buzgóság hiányzik.

Nagy mértékben felrázná a lelkeket, ha a szentségi évben az ország felajánlását is megújítanák Jézus Szívének, melyet a katolikus Magyarország a háború veszedelmei közt 1915 január 1-én megtett. Soha alkalmasabb időpont erre nem lenne, mint a szentségi évben, amikor az egész világ szemeláttára tanúságot tehetünk a kenyér színe alatt rejlő Üdvözítő isteni Szíve iránti hódolatunkról. S hogy ne lépjük át házunk küszöbét, itt van Szeged városa, mely magát előbbi nagynevű polgármestere által ünnepélyesen felajánlotta Jézus Szívének. Újítsuk meg ezt a felajánlást a szentségi évben, hogy feledésbe ne menjen. Krisztus Király ünnepe vagy a nagy misszió, — melyet adventben városszerte tartani fogunk — befejező napja volna erre a legalkalmasabb nap.

De emellett a Patrona Hungariae-ről sem szabad megfeledkeznünk, akinek első nagy és szent királyunk ajánlotta fel országunkat. Ennek is ezeréves évfordulóját ünnepeljük jövő év augusztusában. Viszhangozzék a Katolikus Alföld a Patrona Hungariae iránti hódolat hálás visszhangjától.

Ezek szentévi programpontok.

Csávossy Elemér S. J.

Dr. Pálffy József polgármester beszéde a lourdesi barlangoltár megáldásánál.

Nagyméltóságu Püspök Ur!

Kegyes Főpásztorunk!

Mélyen tisztelt Ünneplő Közönség!

Amikor 1936 tavaszán a kedves kalocsai iskolánövérök felvetették előttem a gondolatot, hogy a gyönyörű Erzsébet-ligetben lehetne-e nekünk is a Boldogságos Szent Szűz tiszteletére a híres Lourdi-barlang mintájára, amelynek mását a világ minden részén, ahol katolikus hívők laknak, — ezerszámra találjuk, — egy kis miniatűr kegyhelyet létesíteni, — örömmel tettem magamévá a szép gondolatot és nyomban elhatároztam, hogy a város hatóságának és katolikus társadalmának segítségével azt megvalósítom.

Tudtam, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok közt, amikor a megélhetésért, a mindennapi kenyérért is verejtékes küzdelmet kell folytatni és a társadalom sok irányban van igénybevéve szociális és karitatív terhek vállalásával, tudtam, hogy nem lesz könnyű feladat a költségek előteremtése és az első terveket a várható áldozatkészség kényszerű korlátoztságához a legszerényebb keretekre méreteztem. De egy pillanatig sem volt kétségem aziránt, hogy Szeged katolikus társadalmára ezuttal is méltó lesz önmagához és teljes megértéssel fogadja a tervet.

Ebben a feltevésemben nem csalatkoztam. És már az indulásnál láttam, hogy a terv kivitelénél áldozatos támogatással a hatóság mellé állt nem csak a papság és a hitbuzgalmi alakulatok, hanem fenntartás nélkül a város egész katolikus társadalmára, sőt mondhatnám, hogy amikor nyilvánvalóvá lett, hogy ezt a gyönyörű kis Kegyhelyet a város hálijának látható jeleként a csanádi püspök ur Önméltósága 25 éves püspöki jubileuma emlékeztetére kívánjuk felajánlani, a hatóság támogatására jött a város egész közönsége.

Ily módon a mű létesülve, immár felszentelésre készen áll. Készen áll, de nincs befejezve, mert fejlesztésre, diszítésre még további szép terveink vannak. És én tudom, érzem, mert városom népét ismerem, hogy ezen további tervek kivitelezése már sokkal könnyebben megy, mint az indulás.

Amikor eljutottunk a felszentelés örömteljes ünnepéhez, boldog vagyok, hogy a város közvagyonára ezzel a szép és értékes egynézi objektummal gyarapodott és hálás köszönetet mondok elsősorban a kalocsai iskolánövéröknek, Mária Ilma nővérnek, Ugi Géza plébános urnak, Páter Alakernak és a vezetése alatt álló Urinők Kongregációjának, akik a költségek előteremtésében és a mai szép ünnepség előkészítésében legtöbbet buzgólkodtak. Köszönetet mondok Pfeifer Gyula v. államtitkár urnak, a budai sziklatemplom megalkotójának, aki önzetlenül volt szíves szakszerű tanácsaival segítségünkre lenni és »Fekete Madonna Fehér Fiai« című filmelőadásával a lourdesi barlang propagandáját támogatni és a gyűjtés sikerét előmozdítani. Köszönetet mondok Gulácsy Béla főkertész, Kö-

vér Tibor m. tanácsos tervező mérnök, Tápay Antal szobrászművész, Kemenes Tibor és Pálffy György tanácsnok uraknak, akik a terv kivitelénél leginkább fáradoztak. Köszönetet mondok a derék iparosoknak és munkásoknak, akik a mű építésénél lelkiismeretesen közreműködtek. Főként köszönetet mondok a szegedi papságnak és hitbuzgalmi alakulatoknak lelkes támogatásukért, személy szerint és külön-külön azoknak a plébános uraknak és más egyházi funkcionáriusoknak, akik a lourdi novéna szent beszédeit tartották és a katolikus társadalom szokatlanul nagy tömegét vonzották a nemes üggyöz. Végül köszönetet mondok mindazoknak, akik adományaikkal kegyesek voltak hozzájárulni a város díszét és büszkeségét jelentő ezen alkotáshoz.

Kívánom, hogy jutalmuk legyen az a nemes lelki öröm, amit ezzel a szép alkotással embertársaiknak szereznek.

Nagyon stilszerűnek találom, hogy ezt a kegyhelyet itt állítottuk fel, terebélyes fák alatt, a tavasz virágzó pompájának legszebb díszével övezve, abban a ligetben, mely arról a tragikus véget ért szomorú magyar királynőről van elnevezve, aki életében sokat szenvedett és lelkének nyugalma a természet szépségét, csendjét, a magányt kereste, mert lelkét így tudta legzavartalanabbul a magasságba emelni.

A királynő akkor tudott igazán ember lenni, amikor a hódolók környezetéből, az arany és biborfelhők-ből kiléphetett és Krisztus király előtt legkisebb és legszegényebb alattvalójával egyenlővé törpülhetett.

Az egész világegyetem egyetlen nagy templom, amelynek kupolája a beláthatatlan mennyboltozat. És ez a szimbolikus kis sziklakápolna parányi oltára csupán ennek az örök templomnak, amelynek millió és millió oltára előtt mindenütt, ahol a mi Anyaszentegyházunk tanításai szerint áldoznak, egyazon imádság száll a Mindenhatóhoz, és egyazon segítő kéz nyúl felénk koldus és király felé, akit egyformán hiszünk, egyformán félünk és egyformán hívunk a földkerekség minden katolikusai.

Amikor a Lourdi-barlang létesítésének első terveiről tárgyaltunk, sokan mosolyogtak rajtunk és nem igen bíztak a sikerben. S mégis egy szerényen háttérbe húzódó iskolánővér minden akadályokat legyőző fanatikus hitének, kitartó munkájának, ernyedetlen szorgalmának sikerült az érdeklődést felkelteni és ébren tartani és ime alig néhány hónap elteltével a mű létesült... a barlang homályából, mint jelenés szinte elénk lép a Szűz Anya, Magyarország Patronája és élő hitté elevenedve márványalakja, vigasztalóan súgja a föléje hajló lombokon keresztül, — nekünk, mindazoknak, akik bizunk Benne és imádságos lélekkel hozzá fordulunk: árva magyarok, ne féljétek, veletek vagyok, veletek maradok... Patronátok vagyok.

Ez a barlang kápolna a jelen kishitűinek és késő utódoknak is példázza a kitartásnak, az erők össze-

fogásának eredményességét, példázza Szeged katolikus társadalmának a megyés főpásztor iránti háláját, hódolatát és ragaszkodását; példázza Egyházunk iránti tántoríthatatlan hűségünket; példázza »Nagyasszonyunk! Anyánk, régi nagy Pátronánk« segítségébe vetett rendületlen hitünket; és példázza az eucharisztikus szent év megnyitásán Szeged város hatóságának és katolikus társadalmának felemelő első szép megnyilatkozását.

Amikor hódoló tisztelettel felajánlom a város közönsége, hatósága és katolikus társadalma nevében ezt a kegyhelyet, a város hálájának látható jeleként móóri

Glattfelder Gyula csanádi püspök ur Önmagyméltósága 25 éves püspöki jubileumának emlékeztére, kérem Nagyméltóságodat, hogy szívből jövő megnyilatkozásunkat kegyesen fogadni, a kápolnát felszentelni és egyházi rendeltetésének átadni méltóztassék.

Kijelentem a város hatósága nevében, hogy a felszentelendő kápolna fenntartását utódainkra is kötelezően kegyuri kötelezettségnek vállalom.

Ezekkel a gondolatokkal esdünk áldásért mindannyian.

Családvédelem.

Családvédelem ott lehetséges csak, ahol család van, de ott feltétlenül szükség is van rá. Nem a gyermek őfelsége szempontjából, hanem nemzeti szempontból. Miért hangsúlyozzuk ezt? Mert ha a gyermek szempontját tesszük első föltételnek, akkor a szülők mai anyagiasság felfogása következtében mindenüket első gyermekükre fordítva, annak érdekében nem fogják engedni a testvérek egymásután jövetelét s így a gyermek segélyezésével az egyke okozói lennének. Család védelemnél feltétlenül több gyermekes családok szempontjait tarthatjuk csak szem előtt. Az egy, két gyermek tejbe-vajba füröztetését csinálják a szülők a maguk áldozatos megvonásuk árán. Rendben van. Ám ez is helytelen, mert a gyermek csak úgy fog az élet forgatagában megállni, ha edzve van s nem kényeztetve. De ahol az anya meghozza a család iránti köteles áldozatot, hogy több gyermeket nevel, ott már a társadalom erkölcsi kötelessége a gyermekek nevelésének nehézségéből résztvenni.

Tehát akkor legjobb lenne a régi spártai rendszer, hogy vegyük el a szülőktől a gyermeket s létesítsünk nevelő intézményeket, amelyekben nevelve a gyermekeket, mentesítjük a szülőket a családi gondoktól. Katolikus emberben ez a rendszer semmiképp sem kelthet szimpátiát. A katolikus Egyház ily gyermeknevelő intézményeket csak missziós területen létesít és csakis szükségből, ahol a gyermekeket elhagyják a szülők, vagy régi pogány szokás szerint megölik. A kulturhelyeken is csak az elpogányosodott vidékeken, nagy gyárvárosokban, hol a szegény munkásság lelkét az anyagi nyomor mellett a tervszerű lelki elnyomorítás: az istentelenek munkája süllyesztette vissza a pogányságba. **A katolikus Egyház min-
dig a szent családot állította az emberek elé a társadalom alkotó sejtjének mintaképeül.** Családi nevelést követel a katolicizmus s ennek két feltételét követeli: anyagi és lelki feltételeknek biztosítását, mikor az Ur Krisztus szerint állítja eléünk gazdasági életünk alapjául: »Méltó a munkás az ő bérére« s mikor a lelki föltétel biztosítására az isteni parancs szigorú megtartását követeli: »Az Urnak napjait megtartsad« nemcsak azért, hogy az Urnak szolgáljunk, hálát adjunk, hanem azért is, hogy testünknek felüdülésre, erőgyűjtésre adjunk alkalmat.

A Q. A. a régi államjogi felfogást ajánlja visz-

szállítani, mikor azt ajánlja, hogy a családvédelmet állami támogatás és biztosítás mellett maguk a munkaadók és a munkavállalók szervezzék meg. Ezt kívánja a közjó érdeke is.

A szellemi pályákon működők részére az állami és törvényhatósági tisztviselőknél már bevezették a családi pótlékot. Ez azonban nincs kiterjesztve a magánalkalmazottakra, sem kereskedelmi, sem ipari hivatalnokokra. Azon felül nem szociális annyiban, hogy egyenlő mértékkel mér akár 1-2 gyermek van, akár 8-10. Már pedig minden szülő tudja, hogy a gyermekek számának emelkedésével hatványozott mértékben nő a gond. Amiből csecsemő gyermekeket el lehet látni, azzal iskolás gyermekek nem sokat segítünk.

A magyar kormány a jövő költségvetési évtől kezdve felemelte a tisztviselők családi pótlékát, de csak a harmadik gyermektől kezdődőleg és nem progresszív, csak számszerű emelkedésszerűen.

Más államokban nemcsak a tisztviselőknél, hanem az összes családfenntartók részére egyéb kedvezmények is fenállanak iskolai, egészségügyi stb. segítségnyújtás céljából. Ezekkel Tóth József pénzügyi tanácsos foglalkozik részletesebben s legközelebb megjelenő tanulmányából közlünk részletet. Különösen fontosak más államokban az adózás terén adott könnyítések, melyek főleg a sokgyermekes családokat legérzékenyebben sújtó közvetett adók terén azok jövedelméből való visszatérítések alakjában nyújtanak segítséget pl. a fogyasztási adónál.

Az ipari munkások családi munkabérének behozatalát a franciaországi munkaadók tartották szükségesnek s állították fel 1920-ban az úgynevezett családi munkabérpótló pénztárat. Ott már túl voltak azon a problémán, ami nálunk, ha szóba kerül a családi bérpótlék a munkaadók részéről felvetődik, hogy ki fizesse a pótlékot? Ők már, ha nem is teljesen a katolikus álláspont alapján, melyet a Q. a. így fejez ki: »A társadalmi igazságosság törvénye tiltja, hogy egyik osztály a másikat a haszonrészesedésből ki-
zárja«, de a vállalat munkaszükségletének biztosítása céljából tartották szükségesnek a munkások gyermekeinek emberséges nevelését, nem mint nálunk, ahol a kérdésre azzal válaszolnak, hogy nem fognak család-
dos munkást alkalmazni. Ez a bornírt álláspont ma-

gában foglalja az ily munkáltató vállalatok teljes romlását.

Franciaországban 1920-ban állították fel az első családi munkabérpótló pénztárt s tíz év alatt 232-re emelkedett a számuk. Az első évben 50.000 volt a biztosított munkások száma, 10 év alatt 820.000-re emelkedett. A kifizetett összegek fejlődését vázolni nincs hely, csak a jelenleg fizetett összegeket tüntetjük fel. A kifizetett összeg megyék szerint változik a megyék életműködésének nagysága szerint. Nord megyében egy gyermek után 25 frank, két gyermek után 60 frank, három gyermek után 110 frank, ezen felül minden egyes gyermek után 80 frank. Legkisebb Cabrados megyében, hol egy gyermek után 17.50 frank, kettő után 40, három után 67.50, a továbbiaknál egyenként 17.50 frank. Legmagasabb Párisban, hol egy gyermek után havi 30 frank, kettő után 80, három után 200 frank, azon felül minden gyermek után 200 frank családi bérpótlék jár.

Belgium 1930-ban törvényhozásilag vezette be a családi munkabért. Itt az állam évi 30 millió frankkal járul hozzá a pénztárak kiegyenlítéséhez. Segélyt havonként az első gyermeknél 15 frankot másodíknál 20 frankot, harmadiknál 40 frankot, negyediknél 70 frankot, minden további gyermeknél 100—100 frankot fizetnek. A családi munkabér nemcsak az ipari munkások részére állapított meg, hanem kereskedelmi, mezőgazdasági és egyéb üzemek munkásai részére is.

Olaszország eleinte jóléti intézményeket létesített a nagyüzemekkel munkásaik és azok családtagjai részére, de újabban bevezették a családi munkabért is. A sokgyermekes családok érdekeinek irányítására megalakították korporációjukat is és a törvényhozásban is van képviselőjük.

Magyarország, mint általában a szociális újítások terén, a családvédelem terén is elmaradt. A kezdeményező indítványokat még évekkel ezelőtt a hivatalos

közegek idegenkedéssel fogadták s húzták-hajasztották, mint Szeged város törvényhatósága is, melyhez az országban elsőnek nyújtotta be szerkesztőnk a városi üzemek munkásai családi bérének bevezetése tárgyában indítványát.

A Q. a. eszméinek terjesztésére Tóbler János országgyűlési képviselő **enciklika-bizottságot** szervezett, amelynek célja az volt, hogy az ország minden részében ismertesse a **Szentatya** körlevelét és azok alapján a helyi körülményeknek megfelelően alkalmazott indítványokkal lépjenek fel a családi munkabér, jóléti intézmények megalapítása érdekében. Hája ennek a mozgalom agilitásának, mindenféle érdeklődés és konkrét mozgalmak alakultak, melyek egyike szép eredményt is ért el.

Legelső ilyen eredményképpen kell elkönyvelni **Nagykovácsi Milenkó nagykereskedő családi bérintézményét**. Az alapítandó családok elősegítése céljából a férfi alkalmazott segélyt kap, a női kelengye segélyt, esküvő után két heti szabadságot. Gyermekenként havonként 10 pengő segélyt. Az eredmény: az alkalmazottak nagyobb ragaszkodása az üzlethez, munkateljesítmény emelkedés.

Pécs, Székesfehérvár városok tárgyalás alá vették ipari üzeim munkásainak családi bérpótlék tervezetét. Szendy polgármester is utasítást adott Budapest székesőváros számvevőségének a családi munkabértervezet előkészítésére.

A kereskedelem- és iparügyi miniszter is bevezette a családi munkabért az állami bányákban.

De nemcsak az ipari munkásság sorsának javítása érdekében történtek kezdeményezések, hanem a földmunkások konvenciójának emberségesebb megállapítása céljából is. Itt egy igen érdekes jelenséggel találkozunk. Régi egyezségi forma volt a konvenció, mely természetben történt, vagy földhasználatban, jószágtartással, ruha, csizma járandósággal stb. Ezt a

Saragossai Ágosta

A véres spanyol polgárháborúban feltűnt egy asszony, akinek őrvongásairól gyakran olvashattunk az újságok hasábjain. Ez a fúria, akit Passanaria néven neveznek, egy véstörvényszék feje volt, amely utcáról-utcára járva hozta ítéleteit és hajtotta is végre rögtön. Ez az asszony volt az, aki az ősz spanyol pap torkát átharapta, mikor társai húzódoztak azt kivégezni. Azonban ez az asszony nem méltó a spanyol nő nevére, akik között nem egy tett szert hírnévre a családi tűzhely és a Kereszt védelmében. Numanzia hősnője, Padilla felesége, a híres Maria Paceco és a Saragossai Ágosta halhatatlan nőalakjai a spanyol történelemnek.

Idézzük fel ezek közül az egyiknek alakját, aki a napoleoni időkben szerzett dicsőséget a senyorák nevének: Saragossai Ágosta.

1808-ban Napoleon elhatározta, hogy Spanyolországot is hűbérországa közé sorozza és koronáját felajánlja egyik testvérének. A nagy armádia seregei hamarosan betörték az Ibér félszigetre.

Az egyik sereg parancsnoka, Lefevre tábornok még ezen év júniusában már Saragossa ostromára indult.

Saragossa nem volt megerősítve; minden vé-

delme egy néhány méter magas és három méter fal volt, amelyet itt-ott régi házak és templomok szakítottak meg. Ennek a falnak a védelmére mindössze százhusz tényleges katona volt, egy hős tiszt, Palafox vezényletével. A lakosság kb. hatvanezer emberből állott és nem bízott más fegyverben, csak a szerencsében. A tűzértség tíz öreg ágyúból állott. A várostól egy kilométernyire emelkedik a Torero nevű domb: itt állították fel a franciák nagyszámú és erős tűzérsegüket és innen rommá löhették az egész várost.

Lefevre csapatai kicsinyelve szemlélgették az előttük elterülő várost és azt mondogatták, hogy Saragossa a barátok és koldúsok városa. Azonban, mikor megtámadták a helységet, olyan ellenállással találkoztak, amiről nem is álmodtak. Egy lovascapat behatolt a híres Portello kapun az egyik külvárosba, de eszeveszetten kellett menekülnie, nehogy teljesen megsemmisítsék. Munkához kezdték az ütegek is a Toreron és tíz ágyú szórta a tüzet a városra és a falakra. A falak hamarosan romladoztak, de az emberek épen maradtak. Ami kárt tett nappal a bombázápor, azt éjjel kijavították. Az ablakfüggönyökből zsákokat készítettek, amiket homokkal megtöltve, a résekbe dugtak. A kertekből kivágták a fákat és azokból csináltak sáncot. Azonban a franciák támadásai egyre

gyári munkások készpénzfizetésének hatása alatt nálunk is kezdte részben, vagy egészben felváltani a készpénz-megváltás, vagy fizetés, napszám. Ma már rájöttek, hogy ezen a módon megrövidültek a munkások, cselédek és béresek stb. Ennek megjavítására a gyermekek számának figyelembevétele mellett, különösen egyházi, szerzetesi birtokokon üdvös kezdeményezések történtek.

Az esztergomi székesfőkapitán uradalmaiban áprilisban megtartott gyűlésen revízió alá vették a gazdasági cselédek járandóságait. Az egész konvenció cseléd alapjárandósága 8 q búza, 8 q rozs, 8 ürméter fa, 1 tehén, 1 sertés tartása 6 növendékkel, 1 magyar hold megszántott föld, fél hold rét, 300 négyszögöl kert és 50 pengő készpénz. A kettőnél több gyermekes családoknál a következő pótlék: 10 pengő készpénz és a harmadik gyermektől kezdve fejenként 1 mázsa rozs a 12 éven aluli gyermekek után. Megérdemelt esetben 2 tehén tartása is engedélyezett. Tehén és sertés beszerzéshez segínyt is kapnak.

A felsődunántúli gazdaságban is hasonló a konvenció, a harmadik gyermektől kezdve minden 12 éven alóli gyermek részére fél liter uradalmi tej naponként. Gondoskodás történt a segélyre szoruló hűségese, előregedett és munkaképtelen cselédek kegydíjáról is.

Nemcsak az egyházi birtokokon, de katolikusán élő s szociálisan érző főuraink birtokain bevezették a családi munkabért, mint gróf Széchenyi György birtokán is.

Még lehetne felsorakoztatni egy néhány módot, ahogyan segíteni lehetne a sokgyermekes munkások ügyén a családház építkezésekkel, például az OTI, MABI-pénzek gyümölcsözővé tevésével. Ily irányú indítvánnyal már Szeged város törvényhozásánál lépéseket tettek keresztény gondolkodású városatyák, de »nincs rá fedezet« jelszóval nem tárgyalták.

sűrűbbek lettek és a védők ellenállása lankadozni kezdett. A számos francia ágyú dörgése mellett az öreg spanyol ágyúk hangja egyre ritkábban hallatszott.

Azonban még állott a város és ellenállott az ellenség számos rohamának. Ennek a hősi küzdelemnek a lelke egy fiatal spanyol nő volt. Egyszer, amint kilépett a híres Mi Asszonyunk templomából, ahol egy rövid könyörgést mondott, felhágott a romfalra és kikapva az egyik tűzér kezéből a gyutacsot, elsütötte az ágyút. Néhány lelkesítő szót mondott, amitől felvillanyozva, félelem nélkül támadtak új erővel a támadókra; az ágyúk újra dörögni kezdtek és a franciáknak megtizedelve kellett visszavonulni a falak alól.

Ettől az ellenállástól elkeseredve, Lefevre ki akarta éheztetni a várost és egyidejűleg ágyútűzzel lerombolni. A toreroi ágyúk dörögni kezdtek és borzalmas pusztítást vittek végbe a még épen maradt házak között. Több más épület mellett lerombolták az örültek házáat is, amelynek lakói — mintegy százan — örvongve menekültek ki és az ellenség tábora felé futottak. Mikor már Lefevre elég gyengének gondolta a várost, levelet küldött Palafoznak ezzel a szöveggel:

»Francia főhadiszállás, Santa Engracia: Megadás!«

Palafoz a levelet odanyújtotta a melléte álló Ágostának: — Nesze, mit feleljünk?

— Adjatok egy tollat, — kérte ő.

Mi az oka annak, hogy még mindig nincs meg a kellő fogékonyság a mi közéleti embereinkben az új eszmék realizálására. Első ok, hogy mindent felülről várnak, józan, megvalósításra való gondolatnak nem is tartják, amit céhen kívül állók indítványoznak. Másodszor, hogy csak azt veszik gyors tárgyalás, sőt kivétel esetben villámgyors megvalósítás felé, ami mögött hatalmas protekció áll. Megtorpan s teljesítésre kész még a közigazgatás olyan ügyekben is, amelyek mögött szervezett tömegek állnak.

Sajnos, a keresztény tömegek aktív mozgalmakra nincsenek beszerelve s ez az oka annak, hogy a Szentatya nagyszerű szociális eszméinek megvalósítása nálunk Magyarországon nem folyik oly gyors léptekkel, mint ahogy annak mennie kellene. Ezért indul meg Szegeden egy katolikus szervezkedés, amely a többgyermekes családokat fogja beszervezni azért, hogy képviselje a szociális indítványok tárgyalásánál az érdekelt feleket, a családokat. Igazi családvédelmet csak akkor tudunk kifejtetni, ha az összes családok beszerződnek a Többgyermekes Katolikus Családok Szövetségébe!

A Fekete Madonna leletei

című film pünkösd hétfői előadásának tiszta jövedelme 500 pengő 90 fillér. A rendezőség kedves köztelességének ismeri hálás szívvel megköszönni a felülfizetéseket és a Belvárosi Mozgó Rt. elnökségének Horacsek Rezső igazgató úr személyén keresztül tapasztalt lekötelező szívességét, ki a termet minden ellenszolgáltatás nélkül átengedte. Ugyancsak hálásan vette tudomásul a rendezőség a vigalmi, forgalmi adók s a rendőrségi, tűzoltósági díjak elengedését.

A tiszta jövedelem a Lourdesi barlangoltáré.

A papír hátlapjára ezt írta:

»Főhadiszállás, Saragossa: Élet-halálharc!«

Erre a válasza a franciák elvesztették türelmüket. Dühös bombázásba kezdtek és rohamra indultak. Az egyik templomot több, mint száz emberrel együtt felrobbantották. Mégis minden erőlködésük ellenére is augusztus 17-én, majd két hónapi ostrom után — nem volt az övék, csak a városnak mintegy a nyolcadrésze.

Egy hajnalban egy utolsó bombázás után a saragossaiak szokatlan csendet észleltek. Ágost felment a falakra és örömköltásban tört ki. Hosszú sorokban vonultak a francia csapatok és trének a pampalonai úton. A győzhetetlen seregnek szégyenszemre el kellett vonulnia a bevéhetetlen »koldusváros« alól.

Ime, egy asszony halált megvető bátorságán és kitartásán megtört a híres francia armádia támadóereje. És ez a spanyol donna a lelkierőt ehhez a rendíthetetlen kitartáshoz a Mi Asszonyunk templomának imádságos magányában szerezte meg. Ez tehát az igazi spanyol nő mintaképe, aki a kereszt jelével harcol s nem sarló-kalapács vérrrel festett signuma alatt.

Olaszból fordította: Huszti József.

Szegeden az eucharisztikus szentév máriás jellegű

A vonzó ligetkáporna barlangoltárának az ad nem közönséges jelentőséget, hogy ezt Szeged sz. kir. város Hatósága létesítette. A lourdesi barlangot építő Bizottság elnöke Dr. Pálffy József polgármester s a bizottsági tagok között az élén vannak a kulturális és népjóléti ügyosztályok tanácsnokai.

Máskor hitbuzgalmi ügyekben a hivek lelki vezetőikkel a kezdeményezők s hozzájuk csatlakozik — akárhányszor nem csatlakozik — a Hatóság. Városunkban megfordítva történt: a Hatóság kezdeményező és példás tevékenységébe kapcsolódott a hívők társadalma.

Amikor egy szerzetes nővér agilis utánajárásának elismeréseképpen a városházán a lourdesi barlang tervével foglalkozni kezdtek, e sorok írója megküldte a polgármesternek a budai Szentgellérthegyi sziklatemplom díszfüzetét Pfeiffer Gyula v. államtitkár tollából s nemsokára a küldő címére egy levél érkezett: »... Nagy érdeklődéssel azonnal átolvastam a füzetet és különösen megragadta figyelmemet a munkások áldozatkészsége, hogy a barlang veszélyes munkáihoz ingyen munkájukat ajánlották fel. Ezt a gondolatot szeretném a szegedi lourdesi barlang építésénél is felhasználni és intenzívebben szeretném bekapcsolni a helyi katolikus társadalmat a kegyhely létesítésbe részben adománnyal, részben önként felajánlott anyaggal, vagy munkával. Nagy etikai értéket látnék abban, hogy az itteni katolikus társadalom teljesen magáénak tekinthesse az alkotást...

Ezt annál inkább szeretném, mert a lourdesi kápolnát szeretett és nagyrabecsült Főpásztorunk 25 éves jubileuma emlékére kívánom felajánlani, illetőleg létesíteni. Meg vagyok győződve, hogy a gyönyörű ujszegedi liget legvonzóbb, legszebb és nagyon látogatott kegyhelye lesz a lourdesi barlang és sok enyhülést fog hozni a most oly nehéz időkben gyötrődő hívő lelkeknek. De meg vagyok győződve arról is, hogy hozzá fog járulni a hitélet ápolásához és bensőséges elmélyülésekhez.

A munkát a legközelebbi jövőben megkezdtem...» Szeged, 1936 október 26. Dr. Pálffy József.

Ily levél után lehetetlen volt a gyönyörű elgondolásnak szélesebb mozgalom kereteibe be nem illeszkednie.

A város 25 Mária Kongregációja december 8-iki diszgyűlésén elfogadta a határozati javaslatot, mely szerint a város összes kongregációi készséggel megígérték a lourdesi barlangot építő Bizottság támogatását. Közben a Bizottság tagjai a Hatóság égisze alatt lelkesen működtek, cikkeket írtak, templomokban propagáló beszédeket mondtak és a költségek fődözésére gyűjtöttek, (minden gyűjtési tilalom ellenére ezt engedélyezték.) Az építési munkák májusban már annyira előre haladtak, hogy a szentelés napját május 23-ra kitűzhatték.

A bensőség, ahogy városunk a ligetkáporna szentelési ünnepségeire készült, minden időkre példászerű. Az ujszegedi templom tíz napos ájtatosságának gazdag programja szerint az összes plébániák, a papság, a különböző egyházi és egyesületi énekkarok örömmel összedolgoztak, századosok, őrnagyok, igaz-

gatók minisztráltak. Lehetett látni magasrangu tiszteket civilben, ezredesi egyenruhában, kik Máriát dicserni naponként eljöttek. Egyik nap a m. kir. Állomásparancsnokság tisztjei családjakkal és a legénységgel megjelentek. Máskor a különféle intézetek töltötték meg a templomot. Felejthetetlen élmény volt a zsúfolásig megtelt templom körül a szabadban megafon közvetítésével a templom ájtatosságába kapcsolódott tömegeket látni. Minden nap más szónok beszélt, más mondta a litániát, mások ministráltak és más énekkar énekelt.

Pünkösöd hétfőn a Belvárosi mozgóban Szeged Pátrónája tiszteletére diszgyűlés volt, s bemutatásra került Pfeiffer Gyula v. államtitkár máriás filmje a világ legnagyobb zarándokhelyéről, a lengyel Czeszowáról, hol 300—800 ezer zarándok hódol egy-egy Mária-ünnepen.

E film megérezte a Mária-kultusz dinamikáját. Főlemelő volt látni az 1100 ülőhelyes terem megtelt képét s a páholyok előkelő publikumát. A megyés Főpásztor, a főispán, a polgármester, az egyetem rektora, professzorai, m. kir. tábla, tank. főigazgatóság, a Máv., a posta igazgatósága, pénzügyigazgatóság, járásbiróság, magasrangu katonatisztek, kormányfőtanácsosok stb. stb. magas megjelenésükkel hódoltak Szeged Pátrónája előtt.

A szünetekben 120 tagu énekkar Mária dalokat énekelt.

E máriás készülődéseket fokozta és elmélyítette a »Katolikus Alföld« májusi száma, mely mint lourdesi ünnepi szám felemelt terjedelemben 500-al nagyobb példányszámban jelent meg s a Szeplőtelen lourdesi kultuszáról hozott aktuális cikkeket a megyéspüspök, egyetemi rektor, igazgatók, főiskolai tanárok tollából.

E nagyarányú előzmények gyümölcse volt az a vallási manifesztáció, melynek grandiózus keretébe szentháromság vasárnapján a barlangoltár megáldása illeszkedett. A megyés Főpásztornak tetszett összekapcsolni az ünnepséget az eucharisztikus szentév megnyitásával. A Fogadalmi-templomban felolvasta a nm. püspöki kar közös pásztorlevelét, melyet a hatalmas székesegyházba be nem fért ezrekhez a dóm-térre megafonok közvetítettek.

Utána megindult a máriás menet a Szent Gellért-Kapun át Jókai-utcán, Káráz-utcán, Kállay-utcán s a hídon keresztül a liget-kápolnához. Amikor az utolsó csoport a dóm-térről elindulhatott, akkor már Ujszeged platánjai alatt az első csoportok felsorakoztak. Katonai szakértők szerint 20—25 ezernyi tömeg vett részt a körmeneten, melynek fényéhez helybeli lapok megállapításai szerint az utolsó évtizedekben nem volt más hasonló.

A helyszínen dr. Pálffy József polgármester hatásos beszédben felajánlotta a barlangoltárt a megyés Főpásztornak, mint Szeged sz. kir. város Hatóságának és híveinek ajándékát, 25 éves püspöki jubileumának emlékére. Majd a Főpásztor megáldotta a liget-kápolnát, máriás beszédet mondott és megtartotta a nagy közös májusi ájtatosságot Szeged összes plébániái részvételével. A közben eleredt, de a szentségi áldásra már elállt eső nem volt aggasztó.

Külön kihangsúlyozni szükséges, hogy a grandiózus körmenetet **városunk Hatósága** rendezte: hatósági értekezlet beszélte meg, állította össze az ünnepség programját, hatósági plakátokon hirdették azt meg, hatósági meghívók mentek széjjel az egyes hivatalok, intézetek, egyesületek vezetőségéhez.

Egyházi és világi hatóságok ideális együttműködésének példás dokumentuma a lourdesi barlang-oltár és annak ünnepségei. A **Béke Királynője** kultuszában egyetértettek.

Igy alakult Szegeden az eucharisztikus szentév kezdete **máriás jellegűvé**. És e tény Mária országában és a bensőséges Mária-kultuszról ismeretes legnagyobb alföldi városban igen is stilszerű.

Heylen püspök, a nemzetközi eucharisztikus kongresszusok állandó Bizottságának Peszén járt elnöke — ki eddig 23 eucharisztikus kongresszuson vett részt — mondotta, hogy minden nemzet eucharisztikus világ kongresszusából kibontakozik saját speciális jellege. Tehát Mária-országának fővárosában megrendezett XXXIV. Eucharisztikus Kongresszusnak **máriás jel-**

legűnek kellene lennie. A szentistváni jubileumhoz csak is így kapcsolódhatik harmonikusan, a kettős jubileum csakis így alkotna tökéletes egységet. Kettős szent-évünk ünnepségeinek ez lehetne logikája, stílusa!

Gondolatnak is mily magasztos:

Első szent királyunk halálának 900 éves jubileumán, egy világkongresszus keretében, az Eucharisztia veséket kutató Istene előtt tehet tanuságot a XX. század magyarja, hogy egy évezreden át nem lett hűtelen a szentistváni eszméhez: a nemzeti Nagyasszonyhoz.

Az eucharisztikus szentév máriás vonalú elindításához Szeged püspöke és városi hatósága adott követésre méltó példát.

Szeged megdicsőítette Patrónáját, vesse hát minden lakója mélyen szívébe az Írást, mit a Szeplőtelen ajkára ad az Egyház:

»Kik reám fényt derítenek, megnyerik az örök élet«. (Eccli. 24. 31.)

P. Alaker Gy. S. J.

Katolikus voltunk megvallása a közéletben

A mult század utolsó tizedeiben uralkodó liberalizmus és vallástalanság nyíltan hirdette és szinte belevitte a köztudatba, hogy még a pap is csak a templomban, csak az oltárnál pap, azonkívül pedig úgy élhet, mint más ember. A világi katolikusoknál pedig már megbotránkozott s bigotteriát emlegetett, ha a matrikulai bejegyzésen felül még rendes szentmise hallgatással, vagy még gyakoribb szentáldozással, mert katolikus volta mellett vallomást tenni. Ha pedig a katolikusok elég vakmerőek voltak a közéletben is katolikus szempontokat emlegetni, középkori sötétség, műveletlenség, sőt békebontás rémképeivel igyekeztek őket ettől visszariasztani vagy nevetségessé tenni. S az ilyen álnokul bekötött szemű katolicizmus féltéken húzódott meg otthonában és a templomban végzett vallásos gyakorlatai közé és szinte örült, ha nem támadják s nem veszik észre. S amíg ő szegyenkező és gyáva visszahúzóddással nem mert kiállani vallása mellett, azalett mások nemcsak tüntetően vallották meg vallásos meggyőződésüket, hanem lassan-lassan a vezető pozíciókat is lefoglalták maguknak, a közéletet a maguk elvei szerint iparkodtak berendezni és a 70 százalékos katolicizmus a kisebbségnek megfelelő hamupipőke sorsára jutott. Gyászos nemzeti tragédiánk kinyitotta szemünket! Beláttuk, hogy amint mi Istent nem vallottuk meg, Ő sem állott mellénk s amint engedték a szabadkőműves vallástalanságot s vele az erkölcstelenséget felburjánzani, Isten is engedte, hogy a trianoni csonkaság és koldusság legyen büntetésünk. Csakhogy, bár szemeink már kinyíltak s bukásunk okait már világosan látjuk, a hitvallói buzgóságban még mindig lanyhák és megalkuvók vagyunk és többszöri főpásztori intelmek és megrázó figyelmeztetések után is csak a minap kellett gr. Zichy Jánosnak megállapítania, hogy a katolikus többség nem tölti be azt a szerepet, mely őt száma és tekintélye szerint megilletné.

Ennek a megállapításnak minden igaz katolikus-

ból a megszegyenülésnek és önvádnak érzetét kell kiváltania, mert ennek a háttérbeszorulásunknak egyedül közömbösségünk, megalkuvó gyávaságunk az oka. Ideje tehát, hogy ezen változtassunk!

Ebben pedig nem hatalmi érdekek vezetnek bennünket, bár számunk után ehhez is jogunk van, hanem egyrészt az a logikus következtetés, hogy ha hisszük a mi katolikus elveink igazságát és emberileg is üdvös voltát, akkor azokat Isten és a józan ész parancsa szerint is kötelességünk a közéletben irányadókká tenni, másrészt annak látása, hogy a vörös istentelenség mindenütt — nálunk is —, nyíltan vagy bujkálva, de egyformán elszánt vakmerőséggel dolgozik az istenhit, a vallás kiirtására és a társadalmak fölforgatására. Már pedig ennek a sátáni aknamunkának legkeményebb, sőt az egyetlen győzelmet biztosító ellenfele a katolicizmus, úgyhogy a **katolicizmus háttérbeszorulása vagy gyáva visszahúzóddása közvetve a vörös mótely terjedését mozdítja elő.**

Ezt kell meggondolnia minden katolikusnak és mélyen átéreznie nagy felelősségét Istennel és — hozzátehetjük — a keresztény társadalommal szemben, ha nemtörődömségből vagy gyávaságból egy talpalatnyi helyet is átenged, mely őt megilletné s **nem mer küzdeni azért, hogy a közéletben a maga katolikus elveit juttassa diadalra.**

És itt nem bújhatik senki az alá a takaró alá, hogy majd a nagytöbbségű katolicizmus megteszi a magáét. A katolicizmus katolikus egyedekből áll s ha az egyesek katolikus kötelességüket nem teljesítik, akkor az elvont katolicizmus lehetetlen fogalom lesz csupán. Mindenkinek, minden egyes katolikusnak meg kell tennie a magáét, hogy a katolikus elvek jussanak diadalra egész közéletünkben. S ez a kötelesség — a maga mértéke és befolyása szerint — egyaránt terhel kicsit-nagyot, szegényt-gazdagot, gyengét és hatalmasat, mert mindnek szól Krisztus szava: Aki engem

nem vall meg az emberek előtt, én sem vallom meg őt Atyám előtt.

Ennek a hit megvallásnak meg kell nyilvánulnia elsősorban magán- és családi életünkben, de mert egyrészt ez csak föltétele a közéleti hitvallásnak, másrészt a közélet jó vagy rossz alakulása egészen az egyedektől függ, azért itt főleg azzal akarunk foglalkozni, miként kell megvallani katolikus voltunkat a közéletben.

Arra ugyanis, hogy Krisztus szerint éljen és családjában katolikus legyen, még a félénk és megalkuvó katolikus is kapható; ezzel azonban még korántsem tett eleget hitvallói köteletségének. Ma, amikor a különböző elvek és irányzatok harca kimeríthetetlen elkeseredéssel és megalkuvást nem tűrő elszántsággal folyik a közéletben s amikor arról van szó, hogy Krisztus vagy a sátán uralkodjék-e népeken: legéletbevágóbb kötelességünk a közéletben, az emberek között megvallani katolikus voltunkat. S ez alól a kötelesség alól nem vonhatja ki magát a legegyszerűbb ember sem azzal, hogy neki nincs befolyása a közélet alakulására. De igenis van!

Mert mi a közélet? Az egyes foglalkozásbeli, állásbeli csoportok összessége és ebben a közösségben benne van minden egyes katolikus. A legegyszerűbb, legszegényebb katolikus is tagja elsősorban a maga hitközségének. Már a vallásos gyakorlatoknak elvégzése, az istentiszteleteken való buzgó részvétele is példaadó hitvallás számba megy. A hitközség kebelében vannak vallásos társulatok: álljon be egyikbe vagy másikba, inkább kevésbe, de egész lélekkel. A maga egy szavazatával, még inkább testvéries meggyőzéssel hasson barátaira, ismerőseire, hogy az egyházköztségbe vezetőikül csak az igazán hithű, meggyőződésüket életükkel megvalló katolikusok kerüljenek be.

Támogassa, pártolja a vallásos, az egyházi intézményeket, különösen a katolikus nevelés tűzhelyeit, az iskolákat s oda — amennyire rajta áll — csak igazán katolikus lelkiületű tanítókat engedjen be.

Pártolja, olvassa és terjessze a katolikus sajtót és könyveket s ahol befolyása van, oda be ne engedjen vallástalan ujságot vagy könyvet.

Pártolja, védje s munkájukban támogassa a katolikus lelkiületű közéleti férfiakat elsősorban pedig Krisztus helyetteseit, katolikus papjainkat.

Ime, a legegyszerűbb, a legszegényebb is mennyi teret talál, ahol katolikus voltát megvallhatja, de meg is kell vallania.

Ma már a legtöbb kisember is tagja valamilyen körnek, társulatnak, az iparos és kereskedő az ipartestületnek és a kamarának. S nem csúfságunkra mentesítes az, hogy az ilyen 60—80 százalékból katolikus tagokból álló közületek, társulatok vezetői a mi szavazatunk révén, nem katolikus, sokszor vallástalan egyének lehetnek, kiknek hitetlensége aztán rányomódik az egész kör és társulat életére és működésére. Katolikus voltunk megvallása megköveteli, hogy ezen körökbe és társulatokba számunknak megfelelőleg katolikus vezetőket és katolikus szellemet vigyünk be.

Ha azonban a hitvallás kötelessége a közéletben még a legegyszerűbb embert is terheli, mennyivel szigorúbb ez a kötelességük azoknak, kiknek vagyunk tanultságuk, állásuk folytán nagyobb hatalom jutott a közélet irányításában. Ezeknél, befolyásuk

arányában nő a felelősség és szigorú számadás vár rájuk, ha — ahol tehetik — nemcsak az eljárás, az irányzat, hanem a személyek megválasztásában, félénkségből, vagy számító megalkuvásból, nem merik megvallani katolikus meggyőződésüket. Itt bizonyos szent irigységgel gondolok református testvéreinkre, akiknél minél magasabb valaki rangban, befolyásban, annál bátrabb hite megvallásában és annál buzgóbb a hittestvéri összefogásban. És ebben csak utánzásra méltóan dicséretes az ő bátor következtetességük. Nagyon jól tudják ugyanis, hogy az elvek, eszmék nem a levegőben élnek, hanem azoknak emberek a megvalósítói s azért csak következetesen járnak el, ha azokat juttatják pozíciókba, kiktől elveik, eszméik érvényesítését remélhetik. Hol vagyunk mi mögöttük, mi lanyha és megalkuvó katolikusok!

Hátra van még a közéletnek egyik legfontosabb, sorsintéző tere: az állam kormányzásába való beleszólás joga. Gondolok itt a községi és országos választásokra.

A községek, városok élete, az ország jó vagy rossz kormányzása azoktól a képviselőktől függ, kiket a választók beküldenek és így a községek és az egész ország sorsa végső fokon a választók kezébe van bízva. S meggondoljuk-e mi azt, katolikusok, hogy micsoda nagy hatalom van a kezünkben, de egyúttal mily nagy felelősség is terhel bennünket, valahányszor választójogunkat gyakoroljuk. Ha ezt meggondolnók és átérezzük, hogy a választásnál is elsősorban katolikus vagyok, akkor nem holmi szennyes önérték szerint állnánk egyik, vagy másik párt vagy jelölt mellé, hanem csak azt néznők, hogy kitől várhatjuk katolikus elveink érvényesítését.

Ne feledjük el, hogy — más országokról nem is szólva — a mexikói és spanyolországi istentelenségekért és gyalázatoságokért elsősorban is azok a választók fognak felelni Istennek, kik azokat az istentelen képviselőket megválasztották.

Minden választásnál tehát azzal valljuk meg hitünket és katolikus voltunkat, ha a jelöltekben elsősorban a katolikus lelkiületet, a katolikus gyakorlati életet tekintjük. Mert csak így érhetjük el, amit pedig a Kat. Akció nyílt színvallása szerint el akarunk és el kell érünk, hogy egész közéletünkben, különösen a törvényhozásban és az ország ügyeinek intézésében, számunknak megfelelően, a katolikus elvek jussanak uralomra.

Katolikus voltunknak ez a közéleti megvallása nem lesz nehéz, ha erőt merítünk először is abból a tudatból, hogy mindenütt, minden szereplésünkben elsősorban Isteni és katolikusok vagyunk, másrészt egész multunknak, egész történelmünknek abból a bizonyosságából, hogy a katolikus elvek uralmával együtt jár a szeretet, a becsület, az igazság uralma, a béke, az anyagi boldogulás és hogy igaz katolikusnak lenni annyi, mint hazáját szeretni, igaz magyarnak lenni!

B.

A Szent Orsolya-rendiek I—IV. osztályú elemi le-

ányiskolájába (Szeged, Kálvária-u. 4., a Dugonics-tér mellett) a beíratások június hó 15—16-án délelőtt 8—12-ig és délután 3—6 óra között, előjegyzések hétköznaponként délután 4—6 óra között eszközölhetők.

Lelkipásztori konferencia június 22—25. napjain

Mint az elmúlt években, úgy az idén is az Actio Catholica Országos Elnöksége országos értekezletre gyűjti össze a lelkipásztorokat, hogy a jövő tennivalóiról tanácskozzanak. Az idei lelkipásztori konferenciát június 22., 23., 24. és 25. napjain Budapesten a Központi Katolikus Körben IV., Molnár-utca 11. szám alatt tartják meg mindennap reggel 9 órai, délután pedig 4 órai kezdettel. Az idei lelkipásztori konferenciának jelentőségét alátámasztja, hogy az 1938-as kettős szentév tennivalóiról tanácskoznak és éppen ezért az Országos Elnökség az eddiginél is jóval nagyobb érdeklődésre számít. A konferencián beszédet

mond Glattfelder Gyula csanádi püspök, Breyer István győri püspök, Mihałowics Zsigmond tb. kanonok, országos igazgató, Hauser Imre esperes, plébános, P. Jámor László S. J., Schmidt Béla esperes, plébános, Kovács Vince kanonok, Magyarász Ferenc O. P. Ciszt. plébános, Mátray Gyula pápai káplán, Gígler Károly szentsszéki bíró, Kiss István teológiai tanár és Halász Pál szentsszéki tanácsos. A konferencia vidéki résztvevői 33 százalékos kedvezménnyel utazhatnak. Az igazolvány ára 1 pengő. Bővebb felvilágosítást az Actio Catholica központi irodája (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7. sz.) ad.

Az Oltáriszentség az ősegyházban

(Szczmelvények egyházi atyák és írók műveiből)

Midőn most már az előkészületi évben járunk a jövőre nálunk megtartandó nemzetközi Eucharisztikus kongresszusra, nem lesz talán céltalan lapozgatni az ősatyák és egyházi írók munkáiban, hogy lássuk, mint beszélnek és írnak ők a legméltóságosabb Oltáriszentségről.

Hiszen katolikus lelkünk egyrészt megerősödik hitében, midőn látja, hogy az Egyház kezdettől fogva mindenkor és mindenütt egyformán hitte s vallotta, hogy az *átlényegült földi kenyérben és borban Jézus Krisztusnak valóságos teste és vére van* jelen, másrészt szent boldogsággal és háladással telik el, hogy tagja lehet annak az Egyháznak, mely az ő gyermekeit ma is ép úgy, mint a legösibb korban, ugyanazon eledellel, Jézus Krisztus testével és vérével táplálja az örök életre.

Ez a szent öröm és hála növelje buzgóságunkat, hogy minél többször s minél méltóbban járuljunk e mennyei kenyér asztalához, hogy így minél méltóbb gyermeke legyünk Jézus Krisztusnak.

Ez lesz a legszebb előkészület a Kongresszusra.

Ignác, antiochiai püspök, Szent János apostol tanítványa, a myrnaiaknak küldött levelében 107. év körül így nyilatkozik az Oltáriszentségről:

Az eretnekek nem járulnak az Eucharistiához és nem imádkoznak velünk, mert nem ismerik el, hogy az *Eucharistia megváltónak, Jézus Krisztusnak az a teste, amely bűneinkért szenvedett és amelyet az*

Atya az ő jóságával föltámasztott. Legközelebb megírandó könyvemben, majd folytatom a megkezdett tanításomat Jézus Krisztusról, főleg, ha az Úr azt adja tudtomra, hogy valamennyien névszerint és egytől-egyig gyűltök egybe egy hitben és Jézus Krisztusban, teste szerint Dávid fiában, aki emberfia és Istennek fia, hogy el nem tántorítható lélekkel engedelmeskedjete püspöktöknek és előljárótoknak, most egy kenyeret törtök meg, mely *orvossága a halhatatlanságnak, ellenszere annak, hogy meg ne haljunk*, hanem örökre éljünk Jézus Krisztusban.

Törekedjete egyike lenni az *Eucharistia vételésben*; hiszen egy a teste a mi Urunk Jézus Krisztusnak, egy a *Kehely az Ő vérének egységéről*, egy az oltár, egy a püspök az előljárókkal és a diakonusokkal, testvéreimmel az oltárszolgálatban; hogy amit teszte, mind Isten akarata szerint tegyete.

Szt. Justinus vértanú 160 táján a ker. vallás mellett Apológiát ír s azonkívül egy vitairatot, Tryphon nevű zsidóval folytatott párbeszéd alakjában.

Az Apológiában (65—67 fejj) így ír az öskeresztények eucharisztikus összejövele szertartásáról:

Ima végeztével kenyeret visznek oda ahhoz, aki a testvérek előljárója és kelyhet, melyben bor és víz van; az kezébe veszi ezeket és... hosszasan hálaadó (eucharistikus) imát mond az Atyának ezen Tőle kapott javakért... Miután az előljáró elvégezte imáját, a diakonusok a kenyérből és a vízzel kevert borból részesítenek minden jelenlevőt és elvisznek a távollevőknek.

Ezt az eledelt mi Eucharistiának nevezzük és azt nem úgy vesszük

megunkhoz, mint más közönséges eledelt, hanem amint Megváltónkban a megtestesült Jézus Krisztusban hús és vér volt, ép úgy tartjuk, hogy ez a táplálék annak a megtestesült Jézusnak a húsa és vére.

Szent Irenaeus, görög egyház atya (140—202) között élt s akkori eretnekek ellen írt értekezésében így nyilatkozik:

Amikor tehát a vízzel s borral töltött kehely és a kész kenyér magába fogadja az Isten ígését és *Krisztus testének és vérének Eucharistiájává lesz*, amelyből növekedést és egy lényegyet kap a mi testünk, mint tagadhatják, hogy testünk nem alkalmas Isten nagy ajándékára, az örök életre, amikor *Krisztus testével és vérével táplálkozik* és így az Ő tagjává lesz. A szőlő termése és a buza az emberek táplálékává lesznek az isteni gondviselés folytán s aztán magukba fogadva az Isten ígését *eucharistiává alakulnak át, t. i. Krisztus testévé és vérévé.*

Tertullianus, latin egyházi író, bár később mogorva túlszigorúsága a montanista eretnokségbe vitte, a test feltámadásáról szóló értekezésében 200 körül a következő tanúságot adja az Oltáriszentségről:

A test az üdvösségnek földi eszköze. Így a testet mossuk le (a keresztségben), hogy a lélek megtisztuljon; a testet kenjük meg, hogy a lélek megkapja a fölszentelést; a testet jelöljük (a kereszttel), hogy a lélek védve legyen; a testet fedjük be kézteltevessel, hogy a lélek isteni ihlettől megvilágosodjék; *a test táplálkozik Krisztus testével és vérével, hogy a lélek is elteljen Istennel.* Nem válhatnak el tehát (a test és lélek) a jutalomban, miket a közös munkálkodás összefűzött.

B.

LEVÉL A SZERKESZTŐHÖZ

Kedves Szerkesztő Uram!

Örömmel olvastam a szegedi lapokban, hogy a Szent Vince Egyesület 14.000 P-t adományoz az irgalmas nővérek Somogyi-telepi napközi otthonára.

Itt küldök én is 4 P-t e célra.

De másrészt megütközéssel hallok, hogy Szegeden bizonyos oldalról nehézséget gördítenek úgy eme, mint sok más intézmény katolikus jellege ellen. Pedig, ha tényleg nem is (sehol az országban nem láttam a vásárnapokat és ünnepeket mezei és ipari munkával, építkezéssel stb. úgy megszenteltetnénk, mint Szegeden*) de papíron Szeged az ország legkatolikusabb városa (a Magyar Stat. Zsebkönyv 1937. évi évfolyama szerint 135.071 lakosából 119.570 katolikus, 7206 kálvinista, 1888 lutheránus, 517 görögkeleti, 5560 zsidó, 330 egyéb).

Mi, hithű katolikusok, logikusan tudomásul vesszük, hogy az 1937. évi M. Stat. Zsebkönyv szerint 78835 protestáns és 28.030 katolikus lakosú Debrecen városa a Szent István évre készül el 1 millió pengő **államsegéllyel** protestáns egyetemi imaházával, protestáns diakonissza központjával, protestáns teológiai internátusával.

De ugyanakkor Baltazár szavait transponálva, engedjék meg a katolikusoknak, legalább a katolikus városokban a katolikus (?) vezetők, hogy számarányunkhoz képest szolgálhassuk a hazát mindenkor, így a szent István jubileumi év alkalmából is. Erre pedig legméltóbb eszköz, ha a szent király emlékére templomokat**) és szociális intézményeket létesítünk.

Mi, sokgyermekes magyar családapák adózás és fiaink katonáskodása révén legtöbb áldozatot hoztuk a hazának. Talán legtöbbet áldozunk a világon. Hiszen mindenütt jelentős segítyt kapnak a sokgyermekes családok. Így Németországban a fogyasztási és forgalmi adót visszatérítik nekik »Kinderhilfe« alakjában, az egyenesadó gyermekkedvezmény nem pár fillér, mint nálunk, hanem százakra megy és minden társadalmi rétegre (magán és köztisztviselők fizetésére) is kiterjed. Olaszországban, Franciaországban, Portugáliában stb. **adómentes** családi létminimum, családi bér stb. Portugáliában a családokra alapított választójog van. Mondom, mi magyar katolikus öt stb. gyermekes családok teljesen Isten kegyelmére és a magunk erejére vagyunk hagyatva. De ennek dacára (vagy talán, mert mi érezzük legjobban a szociális gondoskodás hiányát)

örömmel sietünk minden intézmény támogatására, mely a külvárosi szegény nép szociális igazságait (!) szolgálja.

Nagyon szép lesz a szegedi dóm előtt csörgedező szent Antal-kút. Ámbár a »Santo« jobban örülne, ha tiszteletére 50.000 P-ért templomot építenének a külvárosban. Szegeden vannak az országban a legnagyobb — 15—20 ezer hívőjű — katolikus mammut-plébániák.

Az idegenforgalom is igen szép és hasznos dolog. De a hithű katolikus idegen épen nem épül azon, hogy vásárnap miséjének áhitatába beferikácsol a harangjáték monoton dervis-kiáltása. Jobb szeretne az idegen mise előtt és után a kánikulai hőségben felfrissülni a baktói »kopár szik sarja« helyén erdőkben és debreceni mintára (állami kútfúrással felszökő) gyógyusodákban (nem strand malacpocsolyákban!) és a meztelen figurák helyett (lucius a non lucendo!) a városháza előtt Széchenyi István szobrában gyönyörködni.

Végül megszállott területek magyarjainak kálváriája arra is figyelmeztet bennünket, hogy katolikus intézményeinknél a jogi formák betartásával (így Szegeden a móravárosi templom, a Hóbiárt basa-utcai r. kat. ovóda stb. telkének pár száz pengő árán való telekkönyvi rendezése) mentesüljünk a mulasztás vádjá alól a történelem és Isten ítélőszéke előtt. Kortársainkat liberális katolikusaink elámíthatják, de az oknyomozó történelem a cselekvések rugóit, Isten pedig a szíveket és veséket vizsgálja. És így ne felejtjük el szentséges Atyánk »Divini redemptoris« enciklikájának mementóját:

»Hiába való, ha valaki kis jótékonyági adományokkal akar mentesülni az igazságból következő nagy kötelességek alól.«

Egy budapesti hét gyermekes családapa.

*) A fogadalmi templom előtt a felszenteléskor vasárnap dolgoztak, 1929 évben a Vásárhelyi sugárut aszfaltja Nagy Boldogasszony napján, az algyői ut 1936 évben Péter-Pál napján és vasárnap készült, az országos vásárok vasárnap vannak stb.

**) Alig van valamirevaló város, ahol 1938. évben templomot nem szentelnének; Bpest, Debrecen, Sopron, Szombathely, Győr, Veszprém stb. Szegeden pedig a kis szent Teréz és Árpád-házi boldog (1938. évben reméljük szent) Margit templom tervét teljesen elgáncsolták.

Gáztűzhely

Olcsón bérelhető

havibér 1 P —

Gá zg y ár

Telefon 34 — 00.

A lányok is

szervezkednek már évek óta a Katolikus Akció keretében. Külön csoportjuk van az iskolásoknak, külön az iskolából kikerült intelligens lányoknak és külön a gyárban, iparban, kereskedelemben és egyéb helyeken dolgozóknak. Ez utóbbiak **Dolgozó Lányok** mozgalma néven szervezkednek és a pesti központ minden évben többszáz leánnyal tanulmányútat vezet az ország különböző városaiba. Ez évben minket, szegedieket ért az a megtiszteltetés, hogy június elején kb. 600 leány gyűlt össze Szegeden, hogy megrendezze az alföld szívében a dolgozó leányok napját. A pesti filléres öntötte a mosolygós arcú pesti leányokat, akikhez csatlakoztak a hódmezővásárhelyiek, szegváriak és a szegedi csoportok. Zászlókkal, hangos ének szóval vonultak végig Szeged utcáin és egész lényük sugározta azt a szellemet, mely a Dolgozó Leányok mozgalmát életképessé teszi. Egészséges, katolikus felfogással, két kezükkel dolgoznak ezek a gyenge testalkatú, de erős lelkű leányok a szebb jövőn s nem várják azt azoktól, akik a földi paradicsom ígéretésénél többre nem jutnak.

A város nevezetességeinek megtekintése után az egész csapat Ujszegedre vonult, ahol vándorgyűlést tartottak. Felejthetetlen élmény volt ez minden résztvevő számára. Különösen **Rónai Paula** központi elnök és **Dr. Közi-Horváth József A. C.** országos titkár beszédei gyújtották föl az ügyis lángban égő szíveket. Mindketten a mai dolgozó leány nehéz helyzetével foglalkoztak, akiket mindenki ki akar szipolyozni. Könnyelmű ígéretekkel el akarják bódítani a dolgozók tömegét azok a lelketlen nagytőkések, vagy bérenceik, hogy azután még nagyobb inségbe és nyomorba döntseik őket. Kell, hogy öntudatra ébredjenek a dolgozók és erőiket összetéve, ők maguk teremthetik meg jobb jövőjüket. Istenbe kapcsolt lélekkel, komolyan összefogva, biztos győzelmet arathatnak az őket elnyomni és kizsákmányolni akaró zsarnokok fölött. Zúgó taps jutalmazta a két tüzeslelkű szónok szavait, melyet mindvégig a legnagyobb figyelemmel és lelkesedéssel hallgatott a nagyszámú leánysereg. A gyűlés folyamán felszólalt **Ugi Géza** újszegedi plébános és **Kerkai Jenő S. J.** is, továbbá a szegedi Dolgozó Leány Csoportok vezetői. A vándorgyűlés után átvonultak a lourdesi barlang-oltárhoz, hol Ugi Géza plébános az Oltáriszentséggel áldást adott az áhítatba merült hatalmas tömegre. Innen az újszegedi templom és park megtekintése után az állomásra vonultak, ahova elkísérték őket a szegedi és vidéki csoportok is: amíg a vonat el nem ment, vidám hangulatban töltötték el a még hátralévő percekét. Mikor a vonat elindult, száz és száz kéz nyult ki az ablakokból és megható búcsúpillantásokat löveltek az ittmaradt szegediek felé. Fájt a búcsúzás tőlük, de fájdalomknál sokkal nagyobb volt örömünk, hogy eljöttek hozzánk és nálunk hagyták azt az erőt, mely képessé tesz bennünket, alföldieket a mozgalom továbbfejlesztésére és arra, hogy dolgozzunk ennek a fiatal leányseregnek szebb jövőjén...

Mtv.

A belvárosi intelligens leányok

is megértették az Actio Catholica hívó szavát és a KLOSz-ba (Katolikus Leányok Országos Szövetsége) tömörülnek, hogy szervezeten dolgozzanak a katolikus elvek sikeréért. Az elmúlt év folyamán jól kidolgozott munkatervvel valósították meg a Katolikus Akció által kitűzött programot és különböző rendezéseik is ezt a célt szolgálták. Legutóbb a Katolikus Házban rendeztek igen jól sikerült műsoros estet, melynek közvetlen célja az volt, hogy a nyári kurzusra egy kis tőkét gyűjtsenek, távolabbi célja pedig, hogy a belvárosi intelligencia tudomást szerezzen a KLOSz munkájáról és tagjainak lelki és szellemi gyarapodásáról.

A budapesti központ ez évben Szegedet választotta ki arra, hogy nagy, **vezetőket képző kurzusát** megrendezze. Ez a kurzus egyedülálló a maga nemében, amennyiben összegyűjti az ország minden részéből az intelligens női elemet, a dolgozó leányok vezetésére alkalmas egyéneket és a falusi leánykörök vezetőit, vagy leendő vezetőit, az Actio Catholica égisze alatt. A kurzus fővédnökségét Dr. **Glattfelder Gyula** megyéspüspök vállalta.

Aki már résztvevett valaha ilyen kurzuson, az tudja, mit jelent belekapcsolódni ebbe a szellemi megújulásba s friss gondolatokkal és erős akarattal felvértezve visszaszámenni az egyesületi életbe. Égető szükség van erre a felfrissülésre, mert általános a panasz mindenfelé, hogy nincsenek jó egyesületi vezetők, s üres, programtalan az élet az egyesületekben. Ezen az óriási hiányon akar segíteni a KLOSz által évről-évre megrendezett vezetőket képző kurzus, mely **augusztus 23–30.** napjain lesz **Szegeden**, a Hősök Kapuja fölötti **Tanítók Házában**.

A kurzus részvételi díja vidékieknek bentlakással és teljes ellátással az egész hétre 25 pengő, ezenkívül ha legalább öten utaznak egyszerre, valószínű vásúti kedvezmény is lesz. Helybelieknek részvételi díj címén 2 pengőt kell befizetniük. Jelentkezés vagy a Budapesti Központnál (KLOSz, Budapest, IV., Veress Pálné-u. 25. I. em.), vagy Szegeden a Délkerületi Központnál (Szeged, Dugonics-tér 12., A. C. iroda), amikor a részvételi díj felét be kell fizetni.

Ilyen kurzus még nem volt Szegeden! Az előadásokat pesti és szegedi kiválóságok nyújtják. A kurzus anyaga elsőrangú. Lelkileg üdülést, szellemileg feltétlen felfrissülést, gyarapodást jelent. Aki képességet érez magában a vezetésre, az okvetlen vegyen részt a kurzuson, hogy Istentől kapott tehetségét kifejlessze és mások javára értékesítse. Tehetségeinkért egyszer felelősségre vonatunk!

R. M.

Zárt szentgyakorlatosház Szegeden

A budapest-zugligeti Manréza férfiszentgyakorlatos ház már országszerte ismeretes. Szegedről is többen felkeresték a hitélet e fókuszát, hogy ott lelki erőt, hitbeli szilárdságot, mélyebb lelkiséget, hitvalló bátorságot merítsenek, melyekre főleg napjainkban minden katolikus embernek oly nagy szüksége van. A manrézai szentgyakorlatos kurzusok az egész éven át majdnem megszakítás nélkül folynak, s a zugligeti ház már-már kicsinek bizonyul, hogy az összes igényeknek az országban eleget tegyen.

Azért másutt is hasonló intézmények létesültek a vidéki lelkigyakorlatozók számára. Főleg a mostani szentév teszi szükségessé, hogy azoknak is módot nyujtsunk szentgyakorlatok végzésére, akiknek lehetőségén kívül áll, hogy a budapesti Manrézába utazzanak.

Ezért ajánlotta fel a szentév tartamára, tehát f. év szeptemberétől kezdve a jövő év augusztusáig a jézustársasági rend szegedi Kálvária-utca 37. alatti házát zárt szentgyakorlatok céljára férfiak részére. Ez az új szentgyakorlatos ház főleg a katolikus alföld, Szeged és vidéke és a környéken fekvő városok férfiközönségének nyitja meg kapuit.

A szentgyakorlatos kurzusokat, melyek a férfivilág lelki megújódását és vallási megerősödését célozzák, havonta kétszer tartják meg, éspedig minden hó második és negyedik hetében. A kurzusok világi férfiak részére csütörtök este, papok (és tanítók) ré-

szére hétfő este veszik kezdetüket. Befejeződnek előbbieknél hétfő reggel, utóbbiaknál péntek reggel.

Háromnapi teljes ellátás fejében a szentgyakorlatos ház diplomás férfiaktól összesen 12 P-t, másoktól 10 P-t kér. Egy-egy kurzuson húsznál több jelentkezőt felvenni nem lehet. A jelentkezés a Jézustársasági rendház főnökségénél (Szeged, Kálvária-u. 1.) történik válaszbélyeges boríték vagy levelezőlap csatolása mellett.

Január 1-ig az új szentgyakorlatos házban a következő kurzusokat tartják:

Diplomás férfiak részére: szeptember 10–12., 24–26., október 15–17. Férfiak részére: október 28–30., november 12–15., Tanítók részére: november 23–25. Férfiak részére: december 10–12. Diplomás férfiak részére: december 29–31.

Legyünk valamennyien a szentgyakorlatos gondolatnak buzgó hirdetői és apostolai. Csak a lelki megújodásból várható a társadalmi megújulás is. Nem jelszavak, hanem gyökeres erkölcsi megújulás menti meg csak az országot és világot az új pogányságtól, mely minden réginél kárhozatosabb és veszélyesebb. A szentgyakorlatos ház kapui minden rangú és állású férfiak számára nyitottak. Jelentkezzünk minél nagyobb számban, hogy e mélyreható lelki megújulásban részünk legyen. Menjünk be a lelkigyakorlatokba, hogy új emberként lépjünk ki azokból.

Csávossy Elemér S. J.

Szívárdanapok

Igen sikerült szívárdanapot rendezett **Prokop** Sándor esperes-plébános Kunágotán, ahová az esperesi kerület csapatai, több mint 600 gárdista, hősök vasárnapján összejöttek.

Délelőtti tábori mise volt, melyen a gárdisták énekeltek, utána minta gárdagyűlés, melyet **Magyar** Károly káplán Mezőkovácsházáról annyi ügyességgel irányított, hogy az öreg magyarok nem győztek csodálkozni: »ni, mennyire szereti gyermekeinket! Hogy érti nyelvöket!« Majd gárdavezetők értekezlete következett, melynek **P. Alaker** György S. J. volt előadója.

Nagy meglepetés volt a 60–70 terítékes gárdavezetők asztalánál **Berta** György magyar pruszlikos 20 tagú csapata: szebbnél-szebb magyar nótákat húztak egész ebéd alatt. Mire képes kis gyermekekkel a lángoló hivatásszeretet!

Felejthetetlen volt a délutáni felvonulás a levante pályára. Bár minden csapat 10 percnyi időt kapott mutatványára, közel 3 óráig tartott a fényes műsor. A kis gyermekek ügyessége, bátor fellépése, forma, dal, ritmus érkeke a falu kultúrájának ernyedetlen munkásait dicsérte: a tantestületek igazgatóit, tagjait, a káplán és plébános urakat.

Öröm volt látni, mennyi egyszerűséggel foglalkozik a falu tanítósa a legújabb nemzedékkel. Mennyi időt, energiát, kedvet, tehetséget fektetnek a szívárdába. Voltak tanító hölgyek, urak, akik nem kisinyelték kis növendékeik gárdista jelvényét keb-

lükre tűzni. Legszebb jutalmuk legyen az apák, anyák örömsóhajos kitörése: »biz' minket nem tanítottak ennyi szépségre! Miért nem találták ki már a mi időnkben is ezt a szívárdát!« Ha a tantestületek annyira átéreznék a szívárdák jelentőségét mindenhol az országban, mint a kunágotai és a csanádi esperes-kerületekben, egy emberöltő alatt a Szent Szív országa lenne Magyarország.

Jól sikerült kerületi gárdanapokat rendeztek még Makón és Magyarbánságon.

Egy Kongreganista primíciája

Még kisdíák korában tűzték keblére a kongregációs jelvényt, azóta őrzi hűségesen és újítja meg sokszor kongreganista ígéretét. A Nagyasszony pártfogásáért élete legszebb napján hálából máriás primíciát óhajt.

A lourdesi barlangoltárnál június 27-én 9 órakor mutatja be elszakított területéről, Nagyváradról érkező szülei jelenlétében első szentmiséjét **P. Gologi** Lajos S. J. és újítja meg hálából kongreganista ígéretét.

Az ünnepi beszédet egykori prézese és tanára, **P. Alaker** György S. J. mondja.

Kongreganisták! Legyünk ott a lourdesi barlangoltár legelső primíciáján, melyet egy kongreganista testvérünk mond és fogadjuk a kongreganista újmisést áldását.

IRODALOM

Páratlan érdekességű és megjelenési körülményeiben is feltűnő röpirat hagyta el a sajtót, Közi-Horváth József dr. az Actio Catholica országos titkára, az ismert fiatal pappolitikus tollából. A röpirat címe: **»Nemzetiszínű pogányság«** és a pápai enciklika nyomán foglalkozik a nemzeti szocializmus világnézeti, társadalmi, politikai bírálatával, kitér a nemzeti szocializmus magyarországi hullámvéréseire is és feltűnően érdekes módon, népszerű, de mégis tudományos alapon ismereti a nagyközönséggel mindazt, amit a nemzeti szocialista világnézetről tudni kell. A füzet 24 nagy oldal, ára 1 fillér. Száz darab rendelése esetén postaköltséget sem számítanak. Megrendelni dr. Közi-Horváth Józsefnél Budapest, IV. Ferenciek-tere 7. szám alatt lehet. Az első kiadás 350.000 példányban jelent meg, de visszaemlékezve arra, hogy dr. Közi-Horváth József előző két röpirata 800.000 példányban fogyott el, biztosra vehető, hogy ez a röpirat el fogja érni az 1.000.000-t. Ilyen nagy példányszámu, hasonló felkészültségű röpirat Magyarországon még nem jelent meg és kevés példa van rá Európában is. Ily nagyszabású sajtóeszmeterjesztés idáig csak Amerikában és Szovjetországban volt ismeretes. A röpirat megjelenése úgy társadalmi, mint politikai körökben igen nagy érdeklődést fog kiváltani. Kétségkívül a magyar könyvpiacnak az utóbbi évtizedekben ez egyik legnagyobb szenzációja.

Új élet regénytár. Régen kívánt olcsó regénysorozatát hívott életre a **Központi Sajtóvállalat**, mikor megjelentette az **Új élet regénytárt**. Ennek az olcsó számonként 10 fillér árú kis füzetnek célja, hogy a filléres regényeken »irodalom« szomjúhozásra nevelt szegényebb néposztálynak nyújtson olcsó, de egyúttal olvasásra méltó tárgyú s a mai igényeknek megfelelően érdekes, esetleg izgalmas olvasmányt. Ezzel el akarja vonni legalább a keresztény olvasó közönséget az izgalmas, sexuális, gangster, sikkasztó s egyéb erkölcstelen tárgyú olcsó olvasmányoktól. Ez, ha fü-

zetei ismertebbekké válnak, sikerülni is fog, mert tárgya választásában mindig etikai sikon marad. Kidolgozásában irodalmi színvonalon törekszik maradni s a többivel szemben egyik fő előnye, hogy szereplői magyar műveltségük soha sem tagadtatja meg, hanem magyar értékeink bemutatásával magunknak önbizalmat, kifelé való viszonylatban pedig a magyarságnak becsületet szereznek. Nem találunk a regények között nagy erkölcsi defektusok miatt külföldre kényszerült gangster vagy egyéb sötét múltú egyéneket. Az új életet a háború utáni magyar gazdasági nehézségek miatt külföldön kezdő szereplők egyikét sem az uttó külföldre, hogy az itthon elkezdett becsutott élet hatványozásával jusson ki anyagi javakhoz, hanem a magyar virtus, a tehetség s legfőképpen a becsületes magyar munka megbecsülésével akarnak boldogulni. Az ilyenek pedig csak Isténbe vetett bizalommal s a keresztény etikai életnek nehéz körülmények között való megélésével érdemlik ki a célul kitűzött boldoguláshoz való elérést.

A Központi Sajtóvállalat nemzeti missiót teljesít ezekkel a füzetekkel. Egy nagy hibájuk van csak és pedig az, hogy némesen kellő üzleti élelmeséggel reklamírozva és árusítva. Budapest ny. p. udvaron már két alkalommal is kerestem, de a hivatalos árusok sem ismerik. Vidéken még kevésbbé. Még sok ily jó füzetet, de jobb, ügyesebb reklámmal. Katolikus olvasók tesék egy próba vásárlást csinálni és mindennél kérni, **Új élet regénytár** a címe.

Utunk aszketikus folyóirat. Megjelenik minden hó 1-én a nagyszünetű kivételével. Felelős szerkesztő: **dr. Czapik Gyula**. Kiadja: **Korda R. T. Szegeden** megrendelhető és egyes számonként is vásárolható: **Korda Fiók, Gróf Apponyi Albert-utca 20. Előfizetési ára félévre 1 P 80 fillér. Egyes szám ára 40 fillér.**

A lelki életnek ez a páratlan magyar folyóirata 10. számában Jézus Szent Szíve hónapjával kapcsolatosan különösen az **Oltáriszentség** iránt való nagyobb

szerepetre és bizalomra irányítja figyelmünket. Legyen életünk cselekedeteinek irányítója az **Oltáriszentség** s vezessünk sokakat Ő hozzá, hogy az emberek javulásával, Krisztushoz hasonlóbbá válásával válják e magyar világból **keresztény magyar élet**. Olvassuk szorgalmasan e folyóiratot, merítsünk minél több gyakorlati tudást a lelki élet terén s vezessünk a lelki tökéletességre másokat az úton, hogy az **Utunkkal** megismertettük őket és megnyerjük a katolikus közönséget előfizetőnek. **Legalább egy új előfizetőt szerezzen a szeptembertől kezdődő új évfolyamra az Utunk minden olvasója.** Ne legyünk önzők, hogy csak magunk merítsünk a tiszta életforrásból, hanem vezessük embertársainkat is hozzá.

A **Korunk Szava** legújabb száma gazdag tartalommal megjelent. A számból kiemelkednek Pethő Sándor cikke a Dunántul szerepéről a magyar történelemben, Széchényi György tanulmánya a költségvetési vita szociálpolitikai jelentőségéről és Katona Jenő mélyenszántó történelem filozófiai elmélkedései. Horváth Béla, Medriczky Andor dr., Szabó Zoltán, Dorits György, Kósa János, Lovass Gyula, Uhl Antal (Lille) és Bálint Sándor írtak még értékes cikkeket. A magyar könyvpiac termését Thurzó Gábor, Keresztury Dezső, Simándy Pál, Koronkay István, Neller Mátyás és Gerlőtei Jenő veszik szemügyre. A gazdag Idő sodra rovat a királynapokkal, a magyar és németországi ujpogány mozgalmakkal, a textilipar és az adórendszer antiszociális kihatásaival, valamint a vörös és barna diktatúra közös vonásaival foglalkozik. A számot, amelyhez mellékelve van Papp Zoltán, a fiatal publicista: A Dunavölgye és a horogkereszt című vitairata, gazdag Könyvrovat és Szerkesztői üzenetek egészítik ki. A **Korunk Szava** előfizetési ára egy évre 8.— pengő, egyes szám ára 40 fillér. Ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II., Fő-u. 37/a. f. 3.

Ékszeres és órák nagy választékban Részletfizetésre is előleg nélkül „ABC” és Nemzeti Takarékoság könyvre

TÓTH órásnál

Kárász-utca 13. — Tört arany, ezüst beváltás.

Óra ékszer javítások olcsón, gyorsan, pontosan.

SZEGEDI ÚJ NEMZEDÉK

a szegedi keresztények politikai napilapja

Ön miért nem fizet elő?

Alig pár hete

hogyan eltemették dr. Regdon Károlynét, aki oly hirtelen szakadt ki a földi életből, fölmérhetetlen őrü hagyva maga után. Regdon Károlyné azok közé tartozott, akik csendben, zaj nélkül munkálkodnak, akiknek kezenyomán mindenütt áldás fakad, akik ott vannak mindig, ahol éppen szükség van rájuk. Mintha lélekből lennének, könnyedén suhannak át a nehézségeken, semmitől sem riadva vissza, s mikor az Úr hívja őket, távozásuk is ilyen hangtalan. Ilyen volt Regdon Károlyné is. Elment és akik ittmaradtak, tévova tekintettel keresik őt és olyan hihetetlen, hogy a föld számára nincs többé. Belehásított a fájdalom azok szívébe, akik őt szerették, és érthetetlennek találták talán a Gondviselés intézkedését, amikor még olyan nagy szükség lett volna Regdon Károlynéra. Mert sok intézmény és még több egyén élvezte az ő drága lelkének jószágát és napsugaras lelkével sok életet aranyozott be. Az Úr gondolatai azonban nem a mi gondolataink, s az Ő utai, nem a mi útjaink. Aki

annyi jót tett életében, mint Regdon Károlyné, arra az a boldogság vár, amelyről maga az Úr Jézus mondotta: »szem nem látta, fül nem hallotta, s ember szívébe föl nem hatolt, amit az Isten azoknak készített, akik Őt szeretik!« Regdon Károlyné ez a szeretet sarkalta, s ebben a gondolatban csitul el a fájdalom a mi szívünkben is, mert hisszük, hogy megkapta jutalmát. R. I. P.

Hazai, angol - és francia

női és férfi divatkelmék. Selyemkülönlegességek.

Írlandi és rumburgi lenvásznak és minden néven nevezendő textilanyag **legnagyobb választékban**

Figyelem!

Garantált angol Crombie

felöltők, és más legelsőbb

rendű angol gyártmányú ruhaszöveteim raktáramra megérkeztek.

Ketting Lajos divatáruháza

Szeged, Tisza Lajos-krt. (Püspök-bazár). — Telefon 26 — 87

— **Japánban a katolikusok száma emelkedik.** Míg 1927-ben Japánban csak 88 ezer katolikus hívő volt, addig az elmúlt év végéig magában Japánban 109 ezerre, a japán gyarmatokon pedig 166 ezerre emelkedett a katolikusok száma. A Japánhoz tartozó szigetekeken egy év alatt több mint tízezeret kereszteltek meg.

— **Még ott sem!** Az orosz államrendőrség rendeletet adott ki, amelynek értelmében orosz alattvalóknak tilos még azon templomokban tartandó vallásos szertartásokon is résztvenni, amelyek a diplomaták és külföldiek részére nyitva vannak.

— **Délafrika katolikusai.** A missziók szép eredményt értek el az elmúlt évben is Délafrikában, amennyiben a katolikusok száma 28.000-el szaporodott s így a délafrikai katolikusok száma 451 ezerre emelkedett.

— **Örvendtes tanulságok egy évforduló alkalmával.** Nyolc évvel ezelőtt február 11-én jött létre XI. Pius pápa és az olasz kormány, illetve a fasiszmus között megállapított lateráni egyezmény, melynek értelmében Italia és az Egyház között szent lett a béke. Mikor az évfordulón az egész világ katolikusaira oly

fontos eseményre visszaemlékezve hódolunk a nagy pápa előtt, aki ezt a nagy művet az olasz nemzet hatalmas államférfiával: Mussolinivel megalkotta, nagyon is érdekesnek tartjuk — a mai világeseményekre való tekintettel — néhány részletet visszaidézni... Mikor Mussolini a törvényjavaslatot előterjesztette, többek között szó szerint ezeket is mondta: »Nekünk minden érdekünk, hogy a pápa apostoli küldetését úgy alakítságban, mint pedig lényegében teljesen függetlenül gyakorolhassa az őt nagyon tisztelő nép körében«. Ugyanekkor azt is mondta: »Róma nekünk fasisztáknak szent, mert nemcsak a jognak alapelveit és tiszteletreméltó emlékeket hagyott nekünk, de mindenekelőtt azért is szent, mert a katolicizmus bölcsője. Minden időben minden népnek ezt el kell ismerni«. — Ha pedig most nyolc év múlva azt vizsgáljuk, hogy a létrejött szent békének az olasz államban micsoda más gyakorlati eredményei vannak, akkor ott látjuk az állami hivatalokban és az összes iskolákban a keresztet; hogy vasárnaponként az ifjúsági zászlóaljok kivonulása előtt tábori misét hallgatnak, hogy van katolikus akció és caritas és jól megalapozott katolikus sajtó, de a fasiszta sajtó is katolikus eszmékkel dolgozik. Az évfordulón Mussolini táv-

iratban üdvözölte a pápát, aki biboros-államtitkárja útján szívesen üdvözlését küldötte. Rendkívül mély benyomást tett mindazokra, akik szemtanúk voltak, hogy az évforduló előtti héten Mussolini új házassági fiával és annak feleségével, Milanóból az esküvőről megérkezve, megjelentek a Szent Péter templomban és a Duce, mint római polgár Szt. Péter sírjánál imádkozott.

— **Isteni áldás.** Délitől Pannone és Voranó községekben 1936-dik esztendőben egyetlen haláleset sem volt, ellenben mind a két községben néhány száz születés volt. A lakosság az oltani szokásoknak megfelelően a templom harangtornyára nagy fehér zászlót tűzött ki.

— **Érdekes írott könyv.** Reggio Emilia szemináriumának könyvtárában Joachim de Fiore teológiai tanár egy nagyon értékes írott könyvét fedezték fel, amely 24 pergamentlapból áll. Szakértők szerint a könyvről Dantenak valószínűen tudomása volt és »Az isteni komédia« megírásánál reá befolyással is volt.

— **Probátórel kötelességmulasztásért.** Spanyolország primása: Gonna biboros Avilában pástorlevelet írt, amelyben többek között mondja: Nekünk jól meg

kell jegyeznünk, hogy az Isten egy nemzeinek a háborút büntetésül adhatja azokért a kötelességmulasztásokért, amelyeket elkövetett és sarkalásul, ha az erkölcsi rend felborul. Annak a sok vértanúnak a vére lesz majd az erős Spanyolország magva.

— **A gyermekek sorsa a kommunizmus alatt.** A moszkvai központ statisztikai kimutatása szerint az elmúlt év három utolsó hónapjában magában Moszkvában 44 ezer gyermek, míg a Szovjetunióban több mint 200 ezer, tehát körülbelül egynegyed millió gyermeknek atyját keresték, mert ezek a szovjet atyák rövidesen a szovjet házasság megkötése után családjaikat cserben hagyták, s most nem találják őket. Ez a következménye annak, ha száműzik az Istent és eltörlik a házasság szentségét. Sem családi élet, sem gyermeknevelés, s az ember lezuhan abból a magaslatból, ahová őt a keresztény hit emelte.

— **Ami a katolikusoknak Prágában is sok.** Prágában nemrég »A kakasok« címen szindarabot mutattak be, amely katolikus ellenes és erősen a katolikus papság ellen irányul. Minthogy katolikus részből a színház igazgatóságához beérkezett figyelmeztetés dacára a darabot a műsorról nem vették le, erőteljes tüntetés indult meg, amely mindaddig megakadályozta az előadásokat, míg a rendőrség kénytelen volt a darab előadását betiltani. A botránydarabnak a műsorról való levételkor a prágai katolikus sajtó rámutatott arra, hogy minden katolikus kereszteshadjáratnak eredménnyel kell végződnie.

— **A havasi szerzetesek.** Három évvel ezelőtt, amint akkor közöltük, nemcsak emberbaráti, hanem tudományos szempontból is örömmel vették tudomásul, hogy a Himalaja hegység nyugati hegyláncolatán a Tibeti fensík bensejében a Szent Bernát szerzetesek különítménye menedékházat épít. A kis csapatról, amely a híres szt. bernáti kutyákból is tizenkettőt magával vitt, azóta semmi hír sem érkezett. Most azután életjelt adtak magukról és beszámoltak azokról a borszató nehézségekről és szenvedésekről,

amelyekkel úgy nekik, mint az állataiknak is meg kellett küzdeni. Az anyakolostorhoz beérkezett jelentés szerint eleinte a Sila hegyen, körülbelül 4000 méter magasságban kezdték meg a menedékház építését a hegyszoroson évenként áthaladó sok ezer zarándok érdekében. De nem sikerült. A hóviharak az épületet, mielőtt elkészült volna, elseperték. Azonban a vezető Coquoz és Melly páterek nem csüggedtek s máshelyen, a Latsa-szoroson újra kezdték az emberfeletti munkát, s míg a rettenetes fagy fent a munka folytatását megszakította, lejjebb a »havasi szerzetesek«, amint a benszülöttek őket elnevezték, gabonaneműeket és kerti növényeket ültettek a völgyben, ahol nagy tiszteletnek örvendenek, ugyanígyra, hogy — mint jelentésükben írják —, az itt nagy számban garázdálkodó rablóbandák még egy ízben sem támadták meg őket, pedig a tibeti fensík lakói sokat szenvednek tőlük. Egyébként a lakosság nagyon hálás fáradhatlan munkájukért, amit az örök hó birodalmában végeznek, s mindazért, amire őket tanítják, s ami tudást a svájci alpokból magukkal hoztak, s seregeseiül jönnek hozzájuk elsajátítani, amit a »kísérleti« kertjeikben és veteményes földeken látnak. Szereltek fel nagyteljesítő képességű rádiót s így nincsenek a világtól teljesen elzárva.

— **Szentatyánk nyolcvan éves.** A valóban dicsőségesen és nagy bölcsességgel uralkodó XI. Pius pápa május 31-én ülte meg Castel Gandolfo nyaralójában születésének 80-dik fordulóját. Ha más halandó eléri ezt a magas kort, akkor a jól megérdemelt nyugalomát élvezi és — amint helyesen írja egy külföldi katolikus újság — a Szentatya pedig Krisztus hajóját kormányozza erős kézzel a háborgó tengeren. Fehér feje felett pedig ott sugárzik az isteni felvilágosítás fénye. S hogy e nehéz időben ez a gondteljes fő hónapokon át gyöttrő súlyos betegség után is miként szolgálja egyházát, annak jellemzésére ismeretjük a pápa egy napját május hónap végén. Pünkösöd utáni szerdai napon korrán reggel miséje után fogadta Pacelli biboros-államtitkárt, majd két biboros-államtitkárt, továbbá még két bibo-

rost és nyolc spanyol baszk szerzetest, akik a spanyol baszk kormány támogatásával Bilbaotól Bolognáig repülőgépen tették meg az utat. Ezután tárgyalt a konstantinápolyi patriarkával és a propaganda kongregáció vezértitkárával. Majd sorra kerültek az új házások, 150 pár, kikhez a pápa lelkesítően beszélt. Ugyancsak beszédeket mondott a nála tisztelgő több mint ezer zarándoknak, még pedig olasz, francia és német nyelven. Közben azonban órákon át dolgozott íróasztalánál. Pedig kastélyának gyönyörű kertjében még sétálnia sem lehet, mert lábai gyengesége miatt orvosa csak az erkélyre engedi. Krisztus Urunk földi helytartója, a nagy és szenvedő pápa agg korában is úgy dolgozik egész nap, hogy esténként hálát ad az Urnak, mert megadatott neki az a kegyelem, hogy hűséggel szolgálja az Istent és intézze 400 millió katolikus ügyeit, amelyek soha pápának annyi gondot nem okoztak mint a mostani Szentatyának, s akiért imádkozunk, mikor átlépte a nyolcvanadik év küszöbét.

— **Különböző jeligék.** Csokorba foglaltuk néhány szerepet játszott és nagy emberek saját választott jeligéit, valamint pénzdarabokon és érmeiken használt jelmondatait. Tanulságos. A jezsuitarend az ismert mondást választotta: O. a. m. D. g. = (Omnia ad maiorem Die gloriam) Mindent az Isten nagyobb dicsőségére. A magyar vitézségi érmen olvasható: pro Deo et patria. Istenért és hazáért. Innitzer bécsi biboros jeligéje: in caritate servire. Szeretettelben szolgálni. A máltai lovagrend címerében kereszt van »pro fide« (a hitért) felírással, az érmen pedig bevésve: non ares, sed fides. Nem a fém, hanem a hit. III. Frigyes porosz király jeligéje: »Gott mit Uns«. Isten velünk. V. Edward angol király két jeligéje így hangzott: »Dien et mon droit«, Isten és az én jogom; továbbá a híres: Honny soi, qui mal y pense«. Szégyen arra, aki rosszat gondol erről. Igazi katolikus szellem sugárzik főpásztorunk, a csanádi püspök címerpajzsán olvasható jelmondatból: »Justum a more.«

HŰS SZELLŐT AD

VILLAMOS VENTILÁTOR

Minden szaküzletben beszerezhető a gázgyári részlet-akcióban

Saját érdekében tegyen egy próbavásárlást!
meg fog győződni hogy legolcsóbban szerezhet be

mindennemű fehérneműt

készen és rendelésre is, vászon és asztalneműeket ágyneműket, ingkelméket, harisnyaféléket, zsebkendőket legnagyobb választékban. — Rövidárúk, csipkefélék, szobalánykötények, ruhák és fejdíszek — iskolakötények. — **teljes menyasszonyi kelen- gyék** hozott anyagból is olcsón készülnek

CSONKA család „vőfély” boltjában

Szeged, Klauzál-tér 9.

Tisztviselőknek s e lap olvasóinak 5% kedvezmény

Ha kitűnő keresztény
újságot akar olvasni,
fizessen elő a

Nemzeti Ujságra

Ifj. Klamár Ferenc

műasztalos

S Z E G E D

Kecskeméti-utca 15/b. szám

Modern butorok

készítése

**Régi butorokalakítása
és butorfényezés.**

Kedvező fizetési feltételek
mellett.

Különleges író és írógépasztalokat, iratszekrénye-
ket, kartotekdobozokat és szekrényeket, irodai és
iskolaiszereket, versenyen kívüli minőségben és
árban gyárt

Wirth és Rengey

**írógép és irodaberendező
vállalat asztalosárugyára**

Speciális töltőtoll üzlet és javító műhely.

Minden este 6 óra után kaphatja Szegeden 4 fillérért a

budapesti UJ NEMZEDÉK

keresztény riportlapot.

DUGÁSZ

FEST, TISZTÍT

Üzlet: Károlyi-u. 3. Üzem: Táपी-u. 7/b

KATOLIKUSOK

**vásárlásnál, rendelésnél pártoljátok
az itt felsorolt szegedi cégeket, itt kap-
játok a legjobbat és legolcsóbbat!**

Butorcsarnok: Asztalosmesterek Butorcsarnoka
Szendrényi Géza és Tsa. Dugonics-tér 11. sz.

**Fehérneműek és vászonkereskedés Csonka család vő-
félyboltja** Klauzál-tér 9.

Cipész. Kocsárdi (Kleinesszel) Ferenc, Gr. Apponyi u 18.
Írógép: Wirth és Rengey, Széchenyi-tér 5.

Kézimunka: Fáy Margit, Tisza-L. körút 57.

Órás, ékszerész: Csury Ferenc, Kárász- u. 16.

Ruhaáruház: Szécsi Ferenc, Cseko- nics-u. 4

Vasáruk: Farkas Imre vaskereskedés Szeged, Valéria-tér 13.

Egyenruhák

és egyenruhához szükséges
kellékek, az összes katonai
felszerelések, saját készítésű
sapkák a katonaság, csendő-
ség, vámórség, pénzügyórség,

rendőrség, vasutasok, hajósok, tűzoltók, sofförök, portások
és szolgák részére, bajtársi diáksapkák és levente sapkák
legelőnyösebb beszerzési forrása.

Bel- és külföldi szövet raktára. KRIER RUDOLF
egyenruha és uri szabósága. Klauzál-tér

Országos ipari kiállításon 9 aranyéremmel kitüntetve.

CSURY FERENC

ÓRA-, ÉKSZER-, RÁDIÓSZAKÜZLETE

Kész toronyórák Szeged A Fogadalmi temp-
lom és a dóm-tér
állandóan raktáron. Alapítva zenélő óramű
1911-ben tervező készítőjei

Üzlet: Kárász-utca 16. sz.

Telefon: Automata 28—69.

Felelős szerkesztő:
vitéz Máriaöldy Márton dr.

Felelős kiadó:
Zehntbauer János

Szegedi Uj Nemzedék Lapv. Rt.

Felelős üzemvezető: Arady Lajos

Támogassa a kat. sajtót.
Fizessen elő a Katolikus Alföldre